

Vägledning om platsbesök under covid-19

Information gällande platsbesök vid verifiering av utsläppsrapporter och verksamhetsnivårappporter inom EU ETS

Med hänvisning till en trolig ändring i AVR¹ bedömer Naturvårdsverket utifrån rådande läge med smittspridningen av covid-19 att **undantag från fysiska platsbesök är möjligt** vid verifiering av utsläppsrapporter och verksamhetsnivårappporter avseende verksamhetsåren 2020 respektive 2019–2020. Beroende på hur läget utvecklar sig och vad som framkommer i verifierarens riskanalys, vill vi understryka att det kan bli nödvändigt att utföra ett fysiskt platsbesök före sista datum för rapportering.

Förslaget på ändring i AVR kan hittas via nyheterna på www.utslappshandel.se.

Om verifierarens riskanalys visar att ett fysiskt platsbesök är nödvändigt för att verifiera rapporten i fråga, bör det övervägas om det är möjligt att först och främst genomföra ett virtuellt platsbesök och planera för ett kortare fysiskt platsbesök närmre inpå sista datum för rapportering.

Observera

Vägledningen utgår från att ändringen i AVR röstas² igenom och träder i kraft 1 januari 2021. Naturvårdsverkets tolkning av och vägledning om hur det nya undantaget ska tillämpas kan komma att ändras, till exempel avseende hur ett virtuellt platsbesök ska genomföras.

Naturvårdsverkets avsikt, när och om den föreslagna ändringen i AVR träder i kraft, är att fatta ett beslut som möjliggör undantag från fysiska platsbesök utan ansökan i varje enskilt fall för verifiering av utsläppsrapporter och verksamhetsnivårappporter avseende 2019 respektive 2019-2020. Denna avsikt gäller förutsatt att omständigheterna då fortsatt är extraordinära, vilket det mesta idag tyder på.

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 om ackreditering och verifiering om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.

² Röstningen avslutas den 25 november.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Vilka är kriterierna för undantaget?	4
3. Krävs det en ansökan från verksamhetsutövaren?	5
4. Hur ska ett virtuellt platsbesök genomföras?	5
5. Vad innebär det att ett fysiskt platsbesök ska utföras så snart som möjligt?	6

Versionshistorik

Versionsnummer	Datum	Ändring
1	2020-11-18	Första utgåvan.

1. Sammanfattning

Om en föreslagen ny artikel 34a i AVR träder i kraft 1 januari 2021, möjliggörs undantag från fysiska platsbesök vid extraordinära omständigheter. Undantaget kan tillämpas på följande två sätt:

- efter en ansökan från verksamhetsutövaren för varje enskild anläggning,
- alternativt genom att Naturvårdsverket fattar ett generellt beslut som gör det möjligt att tillämpa undantaget utan ansökan i varje enskilt fall.

Naturvårdsverkets avsikt, när och om artikel 34a träder i kraft, är att fatta ett beslut som möjliggör undantag från fysiska platsbesök utan ansökan i varje enskilt fall för verifiering av utsläppsrapporter och verksamhetsnivårappporter avseende 2019 respektive 2019–2020. Denna avsikt gäller förutsatt att omständigheterna då är fortsatt extraordinära, vilket det mesta idag tyder på.

Det är verifierarens riskanalys enligt artikel 12 i AVR som avgör om det är möjligt att genomföra en verifiering helt på distans, eller om ett fysiskt platsbesök krävs. Om undantag från fysiskt platsbesök tillämpas, ska ett virtuellt platsbesök genomföras istället. Riskanalysen ska ligga till grund för hur ett sådant besök genomförs och vilka åtgärder som vidtas för att minimera verifieringsrisken. Det är mycket viktigt att beakta de begränsningar som det medför att verifieringen görs på distans. I anslutning till denna vägledning på Naturvårdsverkets webbplats finns exempel på sådana aspekter.

Beroende på utfallet av riskanalysen, hur läget med smittspridningen utvecklar sig och vad som framkommer vid ett virtuellt platsbesök, kan det bli nödvändigt att utföra ett fysiskt platsbesök före sista datum då verksamhetsutövaren ska lämna in rapporten till Naturvårdsverket.

Om verifieraren bedömer att ett virtuellt platsbesök inte är tillräckligt för att med rimlig säkerhet dra slutsatsen att rapporten från verksamhetsutövaren inte innehåller några väsentliga felaktigheter, ska verifieraren:

- utföra ett fysiskt platsbesök, om omständigheterna tillåter att det görs före sista datum för verksamhetsutövaren att lämna in rapporten i fråga, eller
- om det inte är möjligt att utföra ett fysiskt platsbesök före slutdatum för inlämning av rapporten i fråga, lämna ett negativt verifieringsutlåtande.

2. Vilka är kriterierna för undantaget?

A. Omständigheterna måste vara extraordinära

Verifieraren ska vara förhindrad att utföra ett fysiskt platsbesök på grund av allvarliga, extraordinära och oförutsedda omständigheter som verksamhetsutövaren och verifieraren inte kan påverka och alla rimliga ansträngningar ska ha gjorts för att överkomma dessa omständigheter.

Vid publiceringen av denna vägledning har Folkhälsomyndigheten beslutat om särskilda allmänna råd för majoriteten av Sveriges regioner, bl.a. om att:

- Undvika att ha fysisk kontakt med andra personer än de man bor med.
- Avstå från att göra onödiga resor såväl inom som utom regionen.
- Avstå från att delta i möten.
- Verksamheter och arbetsgivare bör vidta åtgärder så att var och en ska kunna följa de allmänna råden.

Naturvårdsverkets bedömning vid publiceringen av denna vägledning är att extraordinära omständigheter för tillfället råder i hela landet.

B. Verifierarens riskanalys avgör om det är möjligt att verifiera helt på distans

Det är verifierarens riskanalys som avgör om det är möjligt att verifiera helt på distans. Om riskanalysen visar att ett fysiskt platsbesök är nödvändigt men just nu rådande omständigheter gör att detta är svårt att genomföra, bör det övervägas om det är möjligt att först och främst genomföra ett virtuellt platsbesök och planera för ett kortare fysiskt platsbesök närmre inpå sista datum för rapportering.

C. Ett virtuellt platsbesök ska genomföras istället

Istället för det fysiska platsbesöket ska verifieraren utföra ett virtuellt platsbesök, se avsnitt 4 för ytterligare vägledning om hur ett sådant ska genomföras.

D. Ett fysiskt platsbesök ska utföras utan onödigt dröjsmål

Se avsnitt 5.

E. Verksamhetsutövaren ska ansöka om undantaget till Naturvårdsverket, alternativt kan Naturvårdsverket fatta ett beslut som möjliggör undantaget utan ansökan
Naturvårdsverket avser fatta ett beslut som gör undantaget allmänt tillämpligt, se avsnitt 3.

F. Verifieraren ska tillhandahålla dokumentation om sina överväganden

Verifieraren ska dokumentera sina överväganden, specifikt:

- information om hur det virtuella platsbesöket kommer utföras.
- information om utfallet för verifierarens riskanalys.
- bevis på de åtgärder som vidtagits av verifieraren för att minimera verifieringsrisken.

Beroende på vad som är tillämpligt enligt punkt D gäller följande:

- Om undantaget tillämpas på grundval av en ansökan från verksamhetsutövaren, ska informationen ingå verksamhetsutövarens ansökan om undantag till Naturvårdsverket.
- Om Naturvårdsverket istället beslutar om ett allmänt undantag, ska verifieraren skicka informationen till Naturvårdsverket i samband med inlämnande av verifieringsutlåtandet. Naturvårdsverket kommer anvisa hur informationen ska lämnas.

3. Krävs det en ansökan från verksamhetsutövaren?

Naturvårdsverkets avsikt, när och om artikel 34a träder i kraft, är att fatta ett beslut som möjliggör undantag från fysiska platsbesök utan ansökan i varje enskilt fall för verifiering av utsläppsrapporter och verksamhetsnivårapporter avseende 2019 respektive 2019–2020. Denna avsikt gäller förutsatt att omständigheterna då fortsatt är extraordinära, vilket det mesta idag tyder på. Huvudregeln är annars att verksamhetsutövaren ska ansöka om undantaget. Verksamhetsutövaren ska då tillhandahålla verifierarens dokumentation enligt punkt D i avsnitt 2 ovan.

4. Hur ska ett virtuellt platsbesök genomföras?

Ett virtuellt platsbesök är ett platsbesök där aktiviteter och processer genomförs på distans genom digitala lösningar. Motsvarande aktiviteter som vid ett fysiskt platsbesök ska genomföras. Verifierarens riskbedömning och verifieringsplan ska ligga till grund för hur besöket genomförs och det är särskilt viktigt att beakta de begränsningar ett virtuellt besök medför.

Här följer några exempel på metoder som kan vara tillämpliga beroende på vad som ska verifieras:

- Intervjuer och möten med verksamhetsutövarens personal genom webbmöte eller telefonkonferens, inklusive delning av ljud, bild, video och data.
- En person som är på plats fysiskt kan ta foton och notera uppgifter enligt instruktion från verifieraren per telefon, alternativt kan en lämplig lösning för livevideo användas.
- Flygfoto med hjälp av drönare, kan exempelvis användas för att få överblick över anläggningens gränser eller titta på bränslelager.
- Dokumentation, beräkningar, rutiner, o.s.v. kan delas med verifieraren elektroniskt och granskas på distans, antingen i samband med en genomgång under det virtuella platsbesöket eller vid en annan tidpunkt.

I anslutning till denna vägledning på Naturvårdsverkets webbplats finns detaljerade exempel om hur en verifierare kan angripa de olika frågeställningar som ska adresseras vid ett platsbesök.

5. Vad innebär det att ett fysiskt platsbesök ska utföras så snart som möjligt?

Detta beror på vad som framkommer vid verifieringen, samt när de extraordinära omständigheterna upphör:

- **Fysiskt platsbesök ska utföras så snart som möjligt** efter att de extraordinära omständigheterna enligt Naturvårdsverket upphört, om verifieraren bedömer att det virtuella platsbesöket inte är tillräckligt för att med rimlig säkerhet utesluta att rapporten innehåller väsentliga felaktigheter.
 - Om de extraordinära omständigheterna kvarstår när rapporterna ska lämnas till Naturvårdsverket av verksamhetsutövaren, måste verifieraren lämna ett negativt verifieringsutlåtande. I så fall ska verifieraren redogöra för de felaktigheter, avvikelser och brister som inte korrigerats samt varför det virtuella platsbesöket inte kunde ge tillräckligt med information.
 - När det gäller en utsläppsrapport som inte verifierats som tillfredsställande, ska Naturvårdsverket enligt artikel 70 i MRR då göra en konservativ uppskattning av utsläppet.
 - När det gäller en verksamhetsnivårapport som inte verifierats som tillfredsställande, ska Naturvårdsverket enligt artikel 3.4 i verksamhetsändringsförordningen RALC³ göra en bedömning av rapporten och om verksamhetsnivåerna ska uppskattas konservativt.
- **Fysiskt platsbesök ska utföras i samband med nästa verifiering**, om verifieraren bedömt att rapporten går att verifiera som tillfredsställande. Detta kan vara möjligt även om väsentliga felaktigheter, avvikelser eller brister har identifierats, om dessa kan korrigeras på distans.

Exempel på fall där verifieraren ska göra ett fysiskt platsbesök så snart som möjligt

- Verifieraren har identifierat väsentliga felaktigheter, avvikelser eller brister som inte enkelt kan adresseras på distans.
- Verifieraren har identifierat väsentliga felaktigheter, avvikelser eller brister som kräver ytterligare detaljerad testning som inte kan genomföras genom ett virtuellt platsbesök.
- Verifieraren kunde inte få tillräckliga bevis genom ett virtuellt platsbesök för att med rimlig säkerhet dra slutsatsen att rapporten inte innehåller några väsentliga felaktigheter, exempelvis:
 - Verksamhetsutövaren kunde inte tillhandahålla tillräckligt med information.
 - IT-lösningarna fungerade inte tillräckligt väl, vilket gjorde det svårt för verifieraren att bedöma hur övervakningsplanen/övervakningsmetodplanen tillämpats, om de är kompletta, eller göra en bedömning av anläggningen och delanläggningarnas gränstragningar.

³ Kommissionens Genomförandeförordning (EU) 2019/1842 av den 31 oktober 2019 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller ytterligare åtgärder i samband med justeringar av gratis tilldelning av utsläppsrätter på grund av förändringar av verksamhetsnivå